proLékaře.cz | 24.6.2026

100 LET OD NAROZENÍ PROF. MUDR. HELENY LOMÍČKOVÉ, DRSC.
40 LET OČNÍ KLINIKY DĚTÍ A DOSPĚLÝCH V MOTOLE

doc. MUDr. Pavel Pochop, Ph.D.

V padesátých letech minulého století péči o dětské pacienty s oční patologií i výuku studentů Fakulty dětského lékařství Univerzity Karlovy (FDL UK) zajišťovali pracovníci II. oční kliniky, a později tzv. oční pracoviště FDL UK pod vedením paní prof. MUDr. Heleny Lomíčkové, DrSc. Samostatná dětská oční klinika byla založena 17. září. 1979 a její první přednostkou byla jmenována paní profesorka Helena Lomíčková, DrCs, 5. listopadu 2019 uplynulo 100 let od jejího narození (foto). Nové prostory kliniky spolu s operačním sálem byly slavnostně otevřeny v prosinci téhož roku. Dalšími školskými pracovníky byli doc. MUDr. Lubomír Krejčí, DrSc. spolu s odbornou asistentkou MUDr. Blankou Brůnovou, CSc., zdravotnickými pracovníky byli prim. MUDr. Vlasta Kubištová, MUDr. Stanislav Rodný, MUDr. Jan Krásný, MUDr. Eliška Birndtová a MUDr. Věra Kozáková. Jednalo se o první dětskou oční kliniku v tehdejším Československu. Klinika se v prvních letech soustředila na léčbu strabismu a poruch binokulárního vidění, terapii retinopatie nedonošených, kongenitálního glaukomu a katarakty. V roce 1986 se stala přednostkou Dětské oční kliniky FNM a 2. LF UK paní prof. MUDr. Blanka Brůnová, DrSc., která se zabývala kontaktologií a zavedla aplikaci kontaktních čoček u dětí po operaci kongenitální katarakty v úzké spolupráci s Ústavem makromolekulární chemie AVČR. V roce 1998 byl jmenován přednostou Dětské oční kliniky doc. MUDr. Jiří Korynta, CSc. Za jeho působení došlo k významné změně, a to ke sloučení Dětské oční kliniky a nefunkčního očního oddělení pro dospělé a k přejmenování sloučeného zařízení na „Oční klinika dětí a dospělých“. S touto změnou se zároveň významně rozšířilo spektrum výkonů. Byla zavedena vitreoretinální chirurgie, laserová léčba předního i zadního segmentu oka, zlepšila se kvalita chirurgického řešení dětské katarakty, fotodokumentace i fluorescenční angiografie a byla zavedena oční ultrasonografie. Některé výkony byly v ČR zavedeny zcela nově. Byla to například transpupilární termoterapie nitroočních nádorů a brachyterpie u pacientů s retinoblastomem. Tento trend pokračoval i za vedení paní prof. MUDr. Dagmar Dotřelové, CSc, FEBO od roku 2004, funkci zdravotnického zástupce přednosty kliniky vykonává již 24 let pan prim. MUDr. Milan Odehnal, MBA. Prof. Dotřelová se v oblasti vitreoretinální chirurgie průběžně věnovala především vitreoretinálním operacím u dětí a rekonstrukčním operacím předního a zadního segmentu oka po těžkých úrazech oka. V roce 2005 vyvrcholilo pětileté úsilí doc. MUDr. Aleše Filouše, CSc. o celoplošné zavedení screeningu vrozené katarakty v ČR v rámci projektu NPV MZČR „Komplexní péče o děti s vrozeným šedým zákalem“. Dále došlo k rozvoji terapeutických a diagnostických metod. Z oblasti pedooftalmologie byly vypracovány nové přístupy u operací okohybných svalů strabujících pacientů a také některé unikátní operace víčka při obrně lícního nervu. Rutinními se staly nové přístupy při řešení vrozených i získaných ptóz včetně aplikace zlatých implantátů do víčka, dále intravitreální aplikace monoklonálních protilátek i cytostatik a zejména pro vědecké účely in vivo konfokální mikroskopie rohovky. Z oblasti vědy a výzkumu je třeba zmínit výzkum farmakokinetiky cytostatik po intravitreální a periokulární aplikace ve spolupráci s dalšími klinikami a s Ústavem makromolekulární chemie AVČR, výzkum nervových vláken rohovky a jejího endotelu u diabetických pacientů a výzkum kvality slzného filmu u pacientů se syndromem suchého oka.

Prof. MUDr. Lomíčková a prof. MUDr. Houštěk, DrSc., děkan fakulty v listopadu 1979